

Lavastus- ja pukusuunnittelijat ry

VUOSIKERTOMUS 2019

Lavastus- ja pukusuunnittelijat ry (LP) on toiminut 76 vuotta (vuodesta 1943) valtakunnallisena lavastajien ja pukusuunnittelijoiden (skenografien) ammattijärjestönä ja edunvalvojana sekä kulttuurijärjestönä.

LP on Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liiton (Teme) jäsen. Yhdessä Temen ja sen jäsenjärjestöjen kanssa LP osallistuu ammatilliseen ja kulttuuripoliittiseen keskusteluun ja vaikuttamiseen.

Toimintavuoden aikana Temessä ja sen jäsenjärjestöissä jatkui ammattiyhdistys- ja kulttuuripoliittinen keskustelu yhteisistä arvoista ja tavoitteista sekä toimintastrategioista. Yhdistyksen toiminnassa keskeisellä sijalla olivat aktiivinen jäsenten koulutustoiminta, edunvalvonta sekä lavastus- ja pukusuunnittelijoiden ammatin arvostuksen ja näkyvyyden lisääminen.

JÄSENISTÖ

Jäsenmäärä oli vuoden lopussa 277 henkilöä (2018: 269; 2017: 264; 2016: 254). Heistä varsinaisia jäseniä oli 175, oppilasjäseniä 35, kaksoisjärjestäytyneitä eli ensisijaisesti jonkun muun liiton jäseniä 4, eläkeläisjäseniä 57 ja yrittäjäjäseniä 3.

Kunniajäseniä liitolla on kolme: Liisi Tandefelt, Vappu Nummela ja Paul Suominen.

KOLLEGATAPAAMISET JA JÄRJESTÖJENVÄLINEN YHTEISTYÖ

Lavastus- ja pukusuunnittelijat LP ja Suomen valo-, ääni- ja videosuunnittelijat SVÄV järjestivät pikkujoulun ja jäsentapaamisen Teatterimuseolla 2.12.2019. Mukaan oli kutsuttu myös opiskelijat. Juhlasta tiedotettiin Facebookissa sekä sähköpostitse liiton jäsenistölle. KOKIMO esitteli pikkujouluissa PQ19 Pop Up -*tapahtumaa* Fluid Stages -*konseptia*.

KOULUTUSTOIMINTA

Vuonna 2019 LP järjesti jäsenistölle puolen päivän kurssin Tampereen teatterikesän yhteydessä. Workshopin aikana perehdyttiin ideakuvaston luomiseen tabletin Keynote- ohjelman avulla. Kurssin opettajana toimi skenografi Kirsi Manninen.

PALKINNOT

Hallitus päätti kokouksessa 6/2019 ryhtyä jakamaan yhdessä SVÄV:n kanssa Säde-palkintoja. Säde-palkinnot jaetaan vuosittain järjestettävässä Thalia-gaalassa. Lavastus- ja Pukusuunnittelijat ry:n jakamat palkinnot ovat Pukusäde- ja Lavastussäde-palkinto. Säde-palkinnot päätettiin jakaa jäsenien ehdotusten perusteella edellisen vuoden vaikuttavasta taiteellisesta suunnittelutyöstä.

LP on jakanut Illusion- ja Vuoden suunnittelija -palkintoja. Illusion-palkinto on myönnetty vuodesta 2010 alkaen teatterialan suunnittelijalle. Vuoden suunnittelijapalkinto on puolestaan jaettu 2014-2018 elokuva- ja tv-alan ammattilaisille Kotimaisen elokuvan viikon päätösjuhlissa. Päätettiin kokouksessa 6/2019 lopettaa Vuoden suunnittelija palkinnon jakaminen, koska Kotimaisen elokuvan viikkoa KEV ei enää järjestetä. Johtuen uusista Säde-palkinnoista päätettiin yhdistää elokuva- ja tv-alan suunnittelijapalkinto Illusion-palkintoon ja jakaa se LP:n pikkujoulujen yhteydessä. Illusion palkinto voi olla laajempi kuin Säde-palkinnossa.

Illusion-palkinnon sai pukusuunnittelija Pasi Rabinä tunnustuksena monipuolisesta urasta näyttämöpukujen suunnittelijana ja luovana, omaperäisen ilmaisukielen löytäneenä taiteilijana. Palkittu sai kunniakirjan, kuohuviiniä ja kukkatervehdyksen. Palkinnot jaettiin Thalia-gaalassa 11.3.2019 Teater Viiruksessa. Opiskelijan kannustusstipendi jaettiin keväällä 2019 hallituksen kokouksen yhteydessä näyttämölavastuksen opiskelijalle Aki Tarkalle. Palkinto oli 400 euron rahapalkinto. Ehdotukset stipendin saajasta tekivät Aalto-yliopiston opiskelijakollegat.

KUVITELTU TODELLISUUS

LP:n juhliessa 75-vuotissyntymäpäiväänsä hallitus halusi nostaa esiin lavastajien ja pukusuunnittelijoiden työtä näyttelyn muodossa. Näyttely toteutettiin verkkonäyttelynä ja se on osoitteessa www.kuviteltutodellisuus.fi

Näyttely jatkaa olemassaoloaan ja sinne on saatu lisää jäseniä, noin 70 henkilöä. Näyttelyn avajaiset olivat Tampereen teatterikesässä järjestetyissä LP:n 75-vuotisjuhlissa. Kuviteltu todellisuus sai apurahoja Avekilta, Koulutusrahasto Kouralta, Taiteen keskustoimikunnalta ja Temeltä.

KULTTUURIPOLITIikka

Järjestö pyrki vaikuttamaan eri kulttuuripoliittisiin kysymyksiin yhdessä ja samassa linjassa muiden Temen jäsenjärjestöjen kanssa julkilausumilla.

YHTEISTYÖJÄRJESTÖT

Temen ja sen jäsenjärjestöjen kanssa tehdyn yhteistyön lisäksi LP osallistui seuraavien elinten hallintoon jäsenyyden tai muilla perusteilla:

- Suomen Teatterijärjestöjen Keskusliitto
- Näyttämöväen Vanhuudenturvasäätiö
- Centralförbundet för Finlands Svenska Teaterorganisationer CEFISTO
- Kopiosto/ Avek
- Koura, Radio- ja TV-opetuksen kehittämisrahasto
- Suomen OISTAT keskus ry (OISTAT on kansainvälinen teatteriskenografien, -arkkitehtien ja – teknisten yhteisjärjestö, johon tällä hetkellä kuuluu 37 maan kansallista OISTAT-keskusta)
- UNI-MEI, (Union Network International-Media and Entertainment International) TeMen kautta.
- Kustannus Oy Teatteri/Teatteri-lehti
- Teatterimuseo
- Uudenmaan Elokuvakeskus
- Artscenico, eurooppalaisten AV-alan lavastajien ja pukusuunnittelijoiden yhteisjärjestö

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Skenografien, teatteriarkkitehtien ja teatteriteknisten yhteistyötä kansainvälisellä tasolla hoitaa OISTAT. Kansallisella tasolla toimii Suomen OISTAT-keskus, jonka henkilöjäseninä useat liittomme jäsenet ovat. Lavastus- ja pukusuunnittelijat ry on Suomen OISTAT-keskuksen kannatusjäsen ja yhteistyökumppani. Suomen Oistat-keskus ry:n hallituksessa vaikuttaa LP:n hallituksen pj. Kirsi Manninen

Yhteydet UNI-MEI:hin (Union Network International) ja EuroMEI:hin (UNI-MEI:n Euroopan alueorganisaatio) tapahtuivat Temen kautta. MEI:n pohjoismaiset jäsenet muodostavat yhteisen ryhmän.

Lavastus- ja pukusuunnittelijat pitävät yllä yhteistyösuhteita Eurooppalaisiin AV-alan kollegoihin Artscenicon kautta. LP:n hallituksen puheenjohtaja Kirsi Manninen on Artscenicon johtokunnan jäsen ja osallistui kevätkokoukseen Pariisissa ja Wienissä marraskuussa järjestettyyn vuosikokoukseen, jonka teemana oli kestävä kehitys AV-alalla. Lavastus- ja pukusuunnittelijat ry on Artscenicon jäsen ja yhteistyökumppani.

VUOSIKOKOUS

Järjestön ylin päättävä elin on kerran vuodessa kokoontuva vuosikokous, jossa jokaisella varsinaisella järjestön jäsenellä on äänioikeus. Vuosikokous valitsee puheenjohtajan ja hallituksen.

Vuosikokous pidettiin 24.4.2019 Temen toimistolla, os. Hietaniemiemenkatu 2. Kokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat.

- Hallituksen uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Kirsi Manninen ja varapuheenjohtajiksi Malla Helander ja Sanja Kangas.
- Hallituksen uusiksi jäseniksi valittiin Markku Hernetkoski, Paula Varis, Malla Helander.
- Varajäseniksi valittiin Aili Ojalo ja Tinja Salmi
- Varsinaisista jäsenistä jatkoivat Minna Santakari, Karmo Mende, Fabian Nyberg, Sanja Kangas ja Kirsi Manninen

HALLITUKSEN TYÖRYHMÄT

- Teatterityöryhmässä toimivat Markku Hernetkoski, Karmo Mende, Fabian Nyberg ja Aili Ojalo.
- Elokuva- ja mediatyöryhmässä toimivat Sanja Kangas, Malla Helander ja Minna Santakari
- LP:n viestintävastaavana toimivat Paula Varis, Sanja Kangas, Tinja Salmi ja Kirsi Manninen.
- Koulutustustyöryhmässä toimivat Kirsi Manninen ja Fabian Nyberg
- Erton hallitukseen valittiin syksyllä 2019 LP:n edustajat Sanja Kangas ja Karmo Mende
- Juhla- ja yhteistyöryhmässä mm. Kevätbrunssi, pikkujoulut ym. Sanja Kangas, Markku Hernetkoski ja Kirsi Manninen
- KV-asiat: Kirsi Manninen (Artscenicon johtokunnan jäsenyyden myötä)
- Apurahatyöryhmä: Malla Helander (Koura-apuraha)

TOIMISTO

Liiton toimisto on Temen toimisto, Hietaniemenkatu 2, Helsinki. Liiton tukihenkilönä toimi Temen tiedottaja Anne Saveljeff. Liiton asioita hoitivat myös Temen toiminnanjohtaja Karola Baran, jäsensihteeri Tanja Tiukkanen, työehtoasiatuntijat Sami Hiltunen, Marika Väisänen ja Anu Suoranta sekä talouspäällikkö Sanna Wälläri ja Temen lakimiestiimi.

EDUSTUKSET TEATTERI- JA MEDIATYÖNTEKIJÖIDEN LIITTO RY:N TOIMIELIMISSÄ

Temen hallitus valitaan vuodeksi kerrallaan. Hallituksen puheenjohtajana toimi Atro Kahiluoto. Hallituksen jäseniä olivat LP:n puheenjohtaja Kirsi Manninen ja LP:n hallituksen jäsen Minna Santakari. Tea-TES-työryhmään kuuluvat Kirsi Manninen ja Karmo Mende

EDUNVALVONTA

LP neuvottelee jäsenkuntaansa koskevista työehtosopimuksista yhdessä Temen kanssa. Keskeiset työehtosopimukset ovat: Teatterialan työehtosopimus, Yleisradion työehtosopimukset ja Elokuva- ja tv-tuotantoja koskeva työehtosopimus. Teme vastaa työehtosopimusten neuvottelemisesta ja jäsenten työehtoneuvonnasta.

LP keräsi facebook-ryhmässä tietoa jäsentensä työolosuhteista TES-neuvotteluita varten. Mikä on lavastajan/pukusuunnittelijan toteutuneiden produktioiden määrä/vuosi "uusi normaali"? Mikä on suunnittelijan oma ajatus, montako produktiota/vuosi olisi "toivottu normaali"? Vastauksia toivotaan sekä teatterin, että AV-alan suunnittelijoita.

TEKIJÄNOIKEUDET

Tekijänoikeudet olivat vahvasti esillä koko toimintavuoden ajan ja niissä tehtiin yhteistyötä muiden Temen jäsenliittojen ja eri taiteilijajärjestöjen kanssa.

Toissijaisten oikeuksien yhteisvalvonta toteutetaan Kopiostossa joko valtakirjojen tai lakiin perustuvien sopimuslissenssien perusteella. Kopiostossa Temen toiminta keskittyy av-jaostoon. Kopioston kautta tilitetään myös hyvitysmaksun tuotto. Osa hyvitysmaksun tuotosta ohjataan tekijöiden yhteiseen käyttöön AVEKin kautta tuotanto- ja koulutustukena. Temen toiminnajohtaja Karola Baran on Kopioston hallituksessa.

LUOTTAMUSMIEHET

Temen luottamusmiesjärjestelmä on kattava ja toimiva teattereissa ja Yleisradiossa. Elokuva-alalla luottamusmiesverkoston puuttuessa toimi muutama työsuhdeneuvoja. Teme järjestää luottamusmieskurssit kahdesti vuodessa.

TIEDOTUS

Pääasiallinen tiedotuskanava oli sähköinen viikkotiedote, joka lähetettiin koko jäsenistölle kerran viikossa. Lisäksi lähetettiin LP:n jäsenille kohdennettuja sähköposteja ajankohtaisista asioista tai tapahtumista. Facebook-ryhmä on ollut myös olennainen osa tiedotusta.

RESTEME

Temen yhdessä jäsenjärjestöjensä kanssa omistama osakeyhtiö Resteme Oy, osti toukokuussa 2012 asunnon Berliinistä, osoitteesta Kleine Markustrasse 2. Asunto on tilava kaksio, jossa kahden makuuhuoneen lisäksi on keittiö, jonne mahtuu ruokapöytä ja vuodesohva. Asunto on jäsenistön vuokrattavissa. Asunnon hallinnointi ja vuokraus hoituu Temessä. Osakeyhtiön hallituksessa järjestöä edusti lavastaja Antti Mattila.

TALOUS

Järjestön talous perustuu jäsenmaksutuottoihin. Temen liittokokouksessa syksyllä 2018 vahvistettiin jäsenjärjestöjen jäsenmaksusuudet vuodelle 2019. Samalla määriteltiin edellisvuoden tapaan takuu- eli minimitasot, jotta kaikkien jäsenjärjestöjen taloudelliset toimintaedellytykset pysyisivät vähintäänkin ennallaan. Tarkempi talouden vuosikertomus löytyy tilinpäätöksestä.

Liiton taloutta ja kirjanpitoa hoiti Sanna Wälläri, paitsi huhtikuusta syyskuulle Terhi Männistö. Tilintarkastajana toimi KHT Lotta Kauppila.

Lavastus- ja pukusuunnittelijat ry:n hallitus